

Обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Ольжича
Житомирської обласної ради
Науково-методичний відділ

***Видавнича діяльність бібліотек:
зберігати традиції, шукати нове.***

Бібліотечна практика

Вип. 14

Житомир, 2016

Бібліотечна практика: збірка розробок публічних бібліотек області / Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Ольжича ; уклад. К. Романуха, ред. Г. Врублевська. – Житомир : ЖОУНБ ім. О. Ольжича, 2016. – 30 с. – Вип.14.

У виданні, що продовжує серію «Бібліотечна практика», узагальнено видавничу діяльність центральних бібліотек області, деяких міських та сільських книгозбірень за 2015 рік.

У 2016 році практично всі центральні бібліотеки області представили свою друковану продукцію в ОУНБ, науково-методичний відділ, за винятком Хорошівської (Вол-Волинської), Бердичівської, Баранівської, Ружинської, Пулинської (Червоноармійської) ЦРБ та Малинської міської бібліотеки.

Для повноти розкриття теми подаємо деякі практичні розробки, виокремивши їх за професійністю, тематичну актуальність тощо. Тож збірка буде корисною для працівників методичних служб області, а також керівникам структурних підрозділів бібліотек, тому що у підготовці матеріалів вони взяли активну участь. Для повноти огляду додаємо список тих видань, які першочергово відзначаємо за їх зовнішній вигляд, естетичність, витриманість щодо подачі вихідних даних (Коростенська, Новоград-Волинська, Житомирська, Бердичівська міська ЦБС, Малинська, Ємільчинська, Овруцька, Новоград-Волинська, Черняхівська, Коростенська, Попільнянська, Житомирська, Олевська, Лугинська, Народицька, Андрушівська ЦРБ). Фахівці представили матеріал на якісному поліграфічному рівні, креативно розмістили фото, різні ілюстрації та ін. Вони заслуговують на увагу і їх можна, на нашу думку, пропонувати як зразок публічним бібліотекам області для практичної діяльності.

Також є цікаві напрацювання та змістовні матеріали ЦРБ, які вибірково наведу для прикладу: «Ми нація єдина, твої ми діти, Україно!» (Ємільчинська ЦРБ), «А мені б... на хутір, до своїх, в поліське поле... О доле!..», «Плануємо роботу бібліотек на 2016 рік» (Коростенська ЦРБ), «Букет легенд»: конкурс серед бібліотекарів», «Знай наших!», Маленьке село з великою душею, ти стало долею моєю», «В ім'я духовної єдності», «Дотягнися до високої полиці української літератури», «Ми пам'ятаємо», «Місце зустрічі - бібліотека», «Дідух – життєдайний символ українців» (Малинська ЦРБ), «Феєрверк талантів Полісся» (Новоград-Волинська ЦРБ), «Немає кращої землі, ніж та, що зветься рідним краєм...», «Співає в рушниках душа народу», «Бігунь – давнє поселення землі древлянської» (Овруцька ЦРБ), «До 70-річчя Перемоги у Другій світовій війні», «Поетична

Олевщина» (Олевська ЦРБ), «Життя, життя! Ти скрізь благословенне!», «В житті, творчості, спогадах» (Попільнянська ЦРБ), «Стирти – рідне село на відстані віків» (Черняхівська ЦРБ), «Толерантність врятує світ» (Житомирська ЦМБ), «Людина чотирьох вимірів» (Коростенська ЦМБ), «П. І. Сурай – талановитий режисер і справжній патріот України», «Ви наші земляки, ви наша слава» (Новоград-Волинська ЦМБ).

Стабільною залишилась діяльність центральних бібліотек з висвітлення досвіду роботи однієї або декількох бібліотек. Це насамперед Овруцька, Малинська, Ємільчинська, Черняхівська, Лугинська, Попільнянська, Олевська районні та Коростенська і Житомирська міські центральні книгозбірні. Продовжували практикувати видання буклетів (путівників), які стали в останні роки більш значимими й сучасними, Овруцька, Народицька, Ємільчинська, Лугинська, Черняхівська, Новоград-Волинська, Малинська та інші ЦРБ, Коростенська, Бердичівська, Житомирська ЦМБ, а також міські дитячі філії ЦБС.

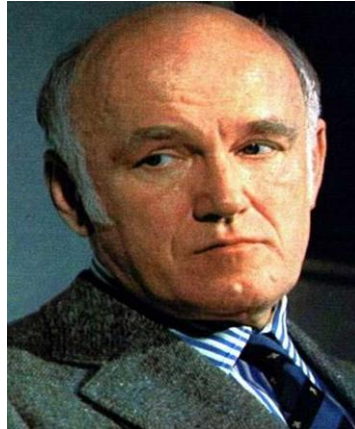

Центральна міська бібліотека ім. В. Земляка
Житомирської міської ради
Інформаційно-бібліографічний відділ

День бібліографії

Святослав Ріхтер — легенда музики XX століття

(до 100-річчя від дня народження Святослава Теофіловича Ріхтера)

План проведення Дня бібліографії

1. Вступ. Ознайомлення з планом проведення Дня бібліографії	Зав. ІБВ Павлюк Т.О. (5 хв.)
2. Біографічна довідка «Геній фортепіано»	Бібліотекар філ. №10 Ходаківська Л. О. (5 хв.)
3. Презентація книги «Землякам про Святослава Ріхтера. Геній фортепіано у спогадах сучасників»	Викладач по класу фортепіано музичної школи №2 ім. Святослава Ріхтера Алла Рябцова
4. «На концерті великого піаніста» Спогади про концерт С. Т. Ріхтера 1957 року	Читач філ. №10 Штонда О. М. (10 хв.)
5. Красзнавча розвідка «Святослав Ріхтер та його зв'язок із Житомиром»	Зав. бібліотекою-філіалом №7 Юхимчук Т. О. (5 хв.)
6. Інформаційне повідомлення «Вшанування пам'яті»	Бібліотекар абонементу філ. №4 Богдан О. М. (5хв.)
7. Огляд літератури біля книжкової виставки «Нескінченна музика життя»	Бібліотекар чит. залу Твардовська І. В. (10 хв.)
8. Бесіда про бібліографічний список літератури «3 віртуозів віртуоз»	Зав. ІБВ Павлюк Т. О. (5 хв.)
9. Бібліографічний урок «Відображення в ДБА матеріалів про життя і творчість С. Т. Ріхтера»	Зав. ІБВ Павлюк Т. О. (5хв.)

«Геній фортепіано»

Святослав Теофілович Ріхтер (нім. Richter; 1915-1997) – радянський і російський піаніст німецького походження, культурний і громадський діяч, один із найвидатніших музикантів ХХ століття, народний артист СРСР. Син Теофіла Ріхтера. Народився Святослав Ріхтер 7 (20) березня 1915 року в Житомирі. Батько – Теофіл Данилович Ріхтер, німецький піаніст, органіст і композитор, викладач Одеської консерваторії та органіст Одеської кірхи. Мати – Ганна Павлівна Москальова (дів. фон Рейнке; 1882-1963) походила з російських дворян. Під час Громадянської війни сім'я була розділена і Ріхтер мешкав у тітки Тамари Павлівни, від якої успадкував любов до живопису – його першого творчого захоплення. У 1922 році сім'я переїхала до Одеси, де Святослав Теофілович почав вивчати гру на фортепіано і композицію, будучи, здебільшого, самоучкою. Тоді він також пише декілька театральних п'єс, цікавиться оперним театром і планує стати диригентом. З 1930 по 1932 Святослав Ріхтер працював піаністом-концертмейстером в Одеському будинку моряка, потім – в Одеській філармонії. Перший сольний концерт Ріхтера, складений з творів Шопена, відбувся у 1934 році. Незабаром після цього він отримав посаду акомпаніатора в Одеському оперному театрі. Його сподівання стати диригентом не здійснилися, у 1937 році Ріхтер вступає до Московської консерваторії до класу фортепіано Генріха Нейгауза, однак вже восени був з неї виключений (після відмови вивчати загальноосвітні предмети) і повернувся до Одеси. Однак, на вимогу Нейгауза, Ріхтер повертається до Москви і поновлюється в консерваторії. Московський дебют піаніста відбувся 26 листопада 1940 року, коли в Малому залі консерваторії він вперше після автора виконав Шосту сонату Сергія Прокоф'єва. Ще через місяць Ріхтер вперше виступає з оркестром. Під час війни Святослав Ріхтер займається активною концертною діяльністю – виступає в Москві, гастролює іншими містами СРСР, грає в Ленінграді під час блокади.

Піаніст вперше виконав низку нових творів, у тому числі Сьома фортепіанна соната Сергія Прокоф'єва. У 1943 р. Ріхтер вперше зустрів співачку Ніну Дорліак, яка згодом стала його дружиною. Ріхтер і Дорліак часто виступали разом на концертах. Добрим товаришем і наставником Святослава Ріхтера була Ганна Іванівна Трояновська. В її будинку в Скатерному провулку він займався грою на знаменитому роялі Метнера. Після війни Ріхтер здобуває широку популярність, здобувши перемогу на Третньому всесоюзному конкурсі музикантів-виконавців (перша премія була поділена між ним і Віктором Карповичем Мержановим), і стає одним з провідних радянських піаністів. Концерти піаніста в СРСР і країнах Східного блоку мали велику популярність, однак виступати на Заході йому не дозволялось протягом багатьох років. Це було зумовлено тим, що Ріхтер мав дружні стосунки з «опальними» діячами культури, серед яких були Борис Пастернак і Сергій Прокоф'єв. У роки негласної заборони на виконання музики композитора піаніст часто грав його твори, а в 1952 в перший і єдиний раз у своєму житті виступив як диригент, провівши прем'єру

симфонії-концерту для віолончелі з оркестром (соло Мстислав Ростропович). Дев'ята соната Прокоф'єва присвячена Ріхтеру і вперше ним виконана. Справжньою сенсацією стали концерти Ріхтера в Нью-Йорку та інших містах Америки в 1960 році, за якими були численні записи, багато з яких і донині вважаються еталонними. Того ж року музиканту присуджують премію «Греммі» (він став першим радянським виконавцем, удостоєним цієї нагороди) за виконання Другого фортепіанного концерту Брамса. У 1960-1980 рр. Святослав Ріхтер продовжує активну концертну діяльність, даючи більше 70 концертів на рік. Він багато гастролював різними країнами, вважаючи за краще грати у камерних приміщеннях, а не у великих концертних залах. У студії піаніст записувався мало, однак збереглося багато «живих» записів з концертів. Ріхтер – основоположник ряду музичних фестивалів, зокрема знаменитих «Грудневих вечорів» у Музеї імені Пушкіна (з 1981 року), в рамках яких виступав з провідними музикантами сучасності, серед яких – скрипаль Олег Каган, альтист Юрій Башмет, віолончелісти Мстислав Ростропович і Наталія Гутман. На відміну від багатьох своїх сучасників, Ріхтер ніколи не займався викладанням. В останні роки життя Ріхтер через хвороби часто скасовував концерти, але продовжував виступати. Під час виконання на його вимогу на сцені була повна темрява, і лише ноти, що стояли на пюпітрі фортепіано, підсвічувались лампою. На думку музиканта, це давало публіці змогу сконцентруватися на музиці, не відволікаючись на другорядні моменти. Останній концерт піаніста відбувся в березні 1995 року в місті Любек (Німеччина). Наприкінці життя Ріхтер мешкав у Парижі, але 6 липня 1997 року повернувся до Росії. Помер Святослав Теофілович Ріхтер 1 серпня 1997 року від серцевого нападу в Москві. Похований на Новодівочому цвинтарі.

Святослав Ріхтер отримав багато різних нагород, серед яких: 1-ша премія на Всесоюзному конкурсі музикантів-виконавців (1945). Сталінська премія (1950). Ленінська премія (1961). Звання Народний артист СРСР (1961). Звання Герой Соціалістичної Праці (1975). Звання Почесного Доктора Страсбурзького університету (1977). Державна премія РРФСР (1987). Звання Народний артист Російської Федерації. Дійсний член Академії творчості. Ріхтер також був нагороджений багатьма орденами. Додаткові факти: 22 березня 2011 року на будівлі музичної школи імені Святослава Ріхтера в Житомирі відкрито меморіальну дошку. Будинок, у якому народився Святослав Ріхтер, знаходиться на вулиці Великій Бердичівській № 89 у Житомирі. Цей будинок у 1901 році на власні гроші збудували меценати брати Дуриліни, як пологовий притулок для незаможних мешканців міста.

Святослав Ріхтер та його зв'язок із Житомиром

Житомир – батьківщина Святослава Ріхтера, батьківщина його батьків, їх родин. Тут він провів декілька років у дитинстві, сюди майже щоліта

приїздив до родичів у передвоєнні роки і після війни, вже будучи видатним піаністом, до рідних і близьких.

«Я народився в Житомирі на Бердичівській вулиці... Вона переходить у Бердичівське шосе, що веде до мосту через річку Тетерів. З мосту, якщо подивитись ліворуч, далеко-далеко видно церкву, яка ніби пробуджувала надії на щось цікаве і невідоме. Я завжди хотів туди піти, - село називалося Станишівка, але ми ніколи туди не ходили, тому що дорослі завжди відмахувалися від моїх запитань, не надавали їм значення. Станишівка залишалася у мені на все життя.

Багаторічну копітку працю з дослідження зв'язків славетного піаніста з рідним містом провів відомий житомирський краєзнавець, заслужений журналіст України Георгій Павлович Мокрицький. І саме завдяки йому ми тепер знаємо житомирські адреси Святослава Ріхтера.

Зі спогадів С. Т. Ріхтера (за 1919-1920рр): «Раннє дитинство в Житомирі - найкращий час. Воно овіяне казками, поезією. Була близькість до природи, спілкування з нею (рідні були лісоводами).

Дитячі враження найбільш сильні і збереглися на все життя. З дитинства Светік миловався поліською природою.

У дев'ять років написав п'єси «Захід сонця», «Плетіння вінків», «Гра в коники», «Дощик», зібрані під впливом Житомира, де дощ, як зарядить, так і йде протягом тижня.

Тут світ сповнений фей, духів, ангелів, навкруги - ліс, озеро, квіти».

І далі: «1919-й рік. Житомир. Я вже збирав архітектуру. Запам'ятовував кожне підворіття і кожний вид, і всі вітражі».

Поетично описував С.Ріхтер архітектурні та пам'ятні місця Житомира, зокрема Богоявленський монастир на В. Бердичівській (на жаль, його по-варварськи було знесено у 1974р.).

Багато разів бував Святослав Теофілович і в рідному Житомирі.

Взимку 1950 року, приїхавши на один день до Житомира, музикант запропонував зіграти концерт у музичному училищі.

Даремно намагалися нагріти холодний зал, якимось довести до ладу рояль, хоча від тепла поставленої на сцені металевої груби інструмент покритися вологою.

Слухачі довго стояли та аплодували піаністу.

Зі спогадів, записаних у 60-ті роки житомирським журналістом М. Левом, Святослав майже щоліта приїздив у Житомир на гостини до свого хрещеного батька Миколи Павловича Москальова, який працював завпедом музичного училища. У великій кімнаті він грав для своїх рідних і близьких, грав із задоволенням також і в будинку Семенових і, звісно, у залі музичного училища, куди часто приходив до дядька, вражаючи слухачів яскравістю виконання музичних творів.

Щоразу, проїжджаючи через Житомир, Ріхтер декілька годин гуляв містом. І показував О. І. Фроловій (художньому керівнику Колонного залу

національної філармонії в Києві), яка супроводжувала його в гастрольних поїздках по Україні, місця свого дитинства.

Місцева газета «Радянська Житомирщина» писала: «11-го червня 1963 року до своїх земляків завітав всесвітньо відомий піаніст, лауреат Ленінської премії Святослав Ріхтер, зал гарнізонного Будинку офіцерів був переповнений.». А також М. Клименко, «Радянська Житомирщина» 10.10.1965р. «...Приміщення обласного театру було переповнене давнішніми шанувальниками його таланту.

Шуберт, Брамс, Ліст....

Найніжніші, найтихіші акорди чулися в такій дзвенючій тиші, мов довкола не було жодної живої душі.

Своїми блискавичними концертами Ріхтер продемонстрував перед земляками свою неперевершену майстерність, геніальне володіння технікою фортепіанної гри. Нагородою були квіти, бурхливі оплески, радісні обличчя слухачів».

На жаль, місцева влада 60-х років не оцінила в достатній мірі грандіозність і велич постаті всесвітнього відомого піаніста, і після 1965 року С. Т. Ріхтер до Житомира більше не приїздив.

В Житомирі Святослав створив багато картин. Це здебільшого пейзажі, які відображають природу Полісся.

Чому всесвітньо відомий музикант рідко відвідував свою малу батьківщину, залишається загадкою.

Проїжджав через Житомир Ріхтер досить часто (за свідченням очевидців), до певного часу. Як згадувала співробітниця Укрконцерту, а затим – Київської філармонії, О. І. Фролова (велика шанувальниця Ріхтера, яка завжди і скрізь супроводжувала його під час гастролей в Україні), в одній із поїздок, коли машина проїжджала через Житомир, Ріхтер дуже пожвавішав і сказав, що сам буде корегувати маршрут по місту.

І ось машина в'їхала в місто. Ріхтер направляє рух «Волги» і поступово його радісне збудження гасне: то в одному, то в іншому місці він не знаходить того, що хотів показати, - ні будинків, про які хотів би розповісти, ні церков, які з дитинства вражали його уяву, ні помешкань, у яких у дитинстві він бував, і в які пізніше не раз навідувався.

Ріхтер замовк і попросив їхати до Львова, куди пролягав маршрут його поїздки.

З того часу, розповідала О. І. Фролова, Ріхтер об'їжджав Житомир, ніколи не заїжджаючи до міста.

«Вшанування пам'яті»

Житомиряни завжди пам'ятають про те, що корені видатного генія – українські, житомирські, і пишаються тим. Завдяки кропіткій роботі, краєзнавці з'ясували, в якому будинку народився С. Ріхтер, він знаходиться на вулиці Великій Бердичівській № 89 у Житомирі. Цей будинок у 1901 році

на власні гроші збудували меценати брати Дуриліни, як пологовий притулок для незаможних мешканців міста. Можливо там колись відкриється музей. З 1998 р. в м. Житомирі проводяться грудневі фестивалі пам'яті С. Ріхтера за участю відомих майстрів музики з багатьох країн. В 2010 р. ім'я С. Ріхтера було присвоєно музичній школі № 2 м. Житомира. 22 березня 2011 р. в тій же музичній школі відкрили дошку пам'яті Святослава Ріхтера, яку створив за кошти благодійників Заслужений художник України В. Фещенко. З 2012 р. ім'я видатного піаніста Святослава Ріхтера носить Житомирська обласна філармонія.

5 березня відбулося засідання організаційного комітету з підготовки та відзначення 100-річчя від дня народження Святослава Ріхтера. Учасники наради обговорили та узгодили план заходів, спрямованих на вшанування пам'яті видатного піаніста, які відбуватимуться протягом березня, інформує прес-служба ОДА.

Апогеєм всього комплексу ювілейних заходів стане проведення 18-20 березня в обласному центрі Міжнародного фестивалю майстрів мистецтв та конкурсу юних піаністів імені Святослава Ріхтера. В ці дні на малій Батьківщині музиканта зберуться талановиті піаністи з усієї України та поважні іноземні гості.

Окрім цього, у 2015 році планують відкрити меморіальну дошку Святославу Ріхтеру та встановити в рідному місті маестро пам'ятник. Найближчим часом буде впорядкована територія навколо будинку, де народився музикант, а в перспективі розглядається проведення там ремонтних робіт, адже ця пам'ятка має стати однією із візитівок обласного центру, що приваблюватиме жителів та гостей міста.

Завдяки наполегливій і натхненній праці місцевого краєзнавця Георгія Мокрицького побачить світ книга про Святослава Ріхтера, в якій зібрані унікальні матеріали з багатьох країн світу. За словами автора, її випуску у світ передуватиме документально-біографічний фільм про земляка-піаніста.

Краєзнавці та шанувальники великого музиканта вважають, що в місті ще замало зроблено для увіковічнення пам'яті нашого земляка Святослава Ріхтера.

Нагороди

Святослав Ріхтер отримав багато різних нагород, серед яких: 1-ша премія на Всесоюзному конкурсі музикантів-виконавців (1945). Сталінська премія (1950). Ленінська премія (1961). Звання Народний артист СРСР (1961). Звання Герой Соціалістичної Праці (1975). Звання Почесного Доктора Страсбурзького університету (1977). Державна премія РРФСР (1987). Звання Народний артист Російської Федерації. Дійсний член Академії творчості. Ріхтер також був нагороджений багатьма орденами.

Огляд літератури біля книжкової виставки «Нескінченна музика життя»

Святослав Ріхтер митець сучасної формації, і його творче мислення є органічним синтезом раціонального і емоційного. Так описує багатогранність і неординарність музичного таланту С. Ріхтера **Світлана Олійник** у статті **«Зітканий з музики»** з книги **Кожному мила своя сторона. Ч. 2 [Текст] : (краєзнавчі нариси про видатних людей, минуле Житомирщини, обряди і звичаї населення краю / упоряд. Л. І. Бондарчук. – К. : Аверс, 1998. – 312с.**

Книга Алли Рябцовой, викладача по класу фортепіано музичної школи № 2 ім. Святослава Ріхтера м. Житомира, що близько тридцяти років збирала матеріали про життєвий і творчий шлях Святослава Ріхтера.

Рябцова, А. Г. Землякам про Святослава Ріхтера. Геній фортепіано у спогадах сучасників [Текст] / Алла Рябцова. – Житомир : Полісся, 2010. – 92с.

Це коротка розповідь про всесвітньо відомого піаніста Святослава Теофіловича Ріхтера, уродженця Житомира, про його життєвий і творчий шлях, зв'язки з Україною. Його називали піаністом номер один ХХ ст. Ареною його виступів був майже увесь світ.

Відомий краєзнавець **Георгій Мокрицький**, який понад двадцять років досліджував все, що пов'язано з сім'єю Ріхтера, його житомирським корінням. Тут представлено кілька його праць, зокрема, стаття **«Житомирські адреси Святослава Ріхтера (до питання про увічнення в місті пам'яті видатного митця)»** у науковому збірнику **Житомирщина крізь призму століть [Текст] : науковий збірник / відповід. ред. М. Ю. Костриця. – Житомир : Журфонд, 1997. – 192с.**

Тут міститься інформація про місцезнаходження будинків у Житомирі, де народився і жив геніальний музикант, де мешкали його родичі, і кому вони належали. Підіймається питання про встановлення меморіальної дошки на одному з них, а також пропозиція про організацію меморіальної квартири-музею видатного земляка у будинку на Великій Бердичівській, 29, в якому він провів свої дитячі роки.

Про батьків Ріхтера, їх походження і долю таланту, що вплинули на формування особистості малого Светіка, так звикли називати його у дитинстві рідні, йде мова у статті **Георгія Мокрицького «Геній Ріхтера: талант плюс спадковість»**, опублікованій у газеті: **Возрождение Житомира. – 2010. – 10 авґуста.**

Про маловідомі сторінки біографії видатного музиканта Святослава Ріхтера, чий життєвий шлях почався в Україні, у Житомирі, а закінчився в Росії, у Москві, мова йде у книжці:

Мокрицкий, Г. П. «Неразрезанные» страницы из жизни Мастера: Святослав Рихтер: Украина, Житомир [Текст].– Житомир : Волинь, 2002. – 24 с., 26 ил.

Довгоочікуваною подією минулого року стало те, що нарешті побачила світ ось ця книга:

Мокрицький, Г. П. Танго з минулим: неординарні постаті в історії Житомира [Текст]: (історико-краєзнавчі та бібліографічні ілюстровані есе-дослідження) / Георгій Мокрицький. – Житомир : Волинь, 2014. – 416с. : 600 іл.

У книзі дуже змістовно і повно подаються факти із біографії Ріхтера, його родини, близьких та родичів, наводяться документальні, архівні відомості. **«Святослав Ріхтер: відомий і невідомий (житомирські коріння таланту геніального митця)»,** – таку назву має есе про Ріхтера у цій книжці. Гортаючи ці сторінки, ми ніби гортаємо сторінки із сімейного альбому родини Ріхтерів, вчитуємося у зворушливі спогади їх рідних, і навіть нотатки самого митця.

Цыпин, Г. М. Святослав Рихтер [Текст]: творческий портрет. – 2-е изд. – М. : Музыка, 1981.–32с., ил. – (Мастера исполнительского искусства).

Талант геніального музиканта настільки унікальний, що творчість його належить до спадщини світової культури і мистецтва, а сам він входить до сотні великих музикантів:

100 великих музыкантов [Текст]: / авт.-сост. Д. К. Самин. – М. : Вече, 2002. – 480с. – («100 великих»).

У цій книзі, що є продовженням серії «100 великих», мова йде про професійних музикантів. Зокрема і про Святослава Теофіловича Ріхтера

Бесіда про бібліографічний список літератури «З віртуозів віртуоз»

Персональний бібліографічний список складено з нагоди 100-річчя від дня народження музиканта. До списку ввійшли матеріали з книжок про життя і творчість видатного діяча мистецтва, також статті з газет та журналів за період з 1970 по 2015 роки.

Список складається з трьох розділів:

1. Про життєвий та творчий шлях Святослава Ріхтера;
2. Святослав Ріхтер та його зв'язок з Житомиром;
3. Вшанування пам'яті музиканта.

Список розрахований на учнів, студентів, вчителів та всіх прихильників музичної творчості Святослава Теофіловича Ріхтера.

Про життєвий та творчий шлях Святослава Ріхтера

О присвоении народному артисту СССР Рихтеру, С. Т. звания Героя Социалистического Труда [Текст] : указ Президиума Верховного Совета СССР от 20 марта 1975 г. // Відомості Верховної Ради СРСР. - 1975. - № 13.

О награждении пианиста Рихтера Святослава Теофиловича орденом Ленина [Текст] : указ Президиума Верховного Совета СССР от 19 марта 1965 г. // Известия. - 1965. - 21 марта.

О присвоении почетного звания народного артиста СССР Рихтеру С. Т. [Текст] : указ Президиума Верховного Совета СССР от 13 января 1961 г. // Ведомости Верховного Совета СССР. - 1961. - №3.

О присуждении Государственных премий за выдающиеся работы в области литературы и искусства за 1949 год [Текст] : постановление Совета Министров Союза ССР // Правда. - 1950. - 8 март.

Цією постановою присуджено премію Святославу Теофіловичу Ріхтеру, артисту Московської Державної філармонії за концертно-виконавчу діяльність.

Рихтер С. Т. - советский пианист, Народный артист СССР, Герой Социалистического Труда [Текст] // БСЭ. - [3-е изд.], 1975. - Т.22. - С.142; УСЭ. - 1983. - Т.9. - С.293; Муз. Энциклопедия, 1978. - Т.4 - С.668-669.

100 великих музыкантов [Текст] / автор-сост. Д. К. Самин. - М.: Вече, 2002. - 480с.

Ріхтер С. Т. (1915-1997). - С.329-333.

Ежегодник памятных музыкальных дат и событий. 1990 [Текст]: справ. пособ. - М.: Музыка, 1989. - 223с.; ил.

20 березня – 75 років від дня народження С. Т. Ріхтера. - С.59-61.

Андроников, И. А теперь об этом: рассказы, портреты, статьи [Текст] / И. Андроников. - [2-е изд., испр. и доп.] - М.: Сов. писатель, 1985. - 544с.

Оповідання «Ріхтер». - С.223-224.

Святослав Ріхтер [Текст] // Журавльов, Д. Н. Жизнь, искусство, встречи. - М., 1985. - С.299-316.

Фотографії С. Ріхтера. - С.224-225.

Цыпин, Г. М. Святослав Рихтер: творческий портрет [Текст] / Г. М. Цыпин. - [2-е изд.]. - М.: Музыка, 1981. - 32с. - (Мастера исполнительского искусства).

Зак, Я. Статьи. Материалы. Воспоминания [Текст] / Я. Зак. - М.: Сов. композитор, 1980. - 208с.

Про С. Т. Ріхтера. - С.16,19,24,28,104,126,152,156.

Гаккель, Л. Для музыки и для людей [Текст]: [Святослав Рихтер] // Рассказы о музыке и музыкантах. - Л.;М.,1973. - С.124-150.

20 березня – 90 років від дня народження Ріхтера Святослава Теофіловича, одного із найвеличніших піаністів ХХ століття [Текст] // Календар знаменних і пам'ятних дат Житомирщини на 2005 рік. - Житомир, 2004. - С.23-26.

Ріхтер Святослав Теофілович [Текст] // Календар знаменних і пам'ятних дат Житомирщини на 1995 рік. - Житомир, 1994. - С.20-22. - Бібліогр.: с.21-22.

Статті з журналів та газет

Борисов, Ю. Записи Ріхтера [Текст] / Ю.Борисов // Литературная газета. - 2000. - 14 марта. - С.13. - (Искусство).

Пропонуються дві розмови зі Святославом Ріхтером.

Ахломов, В. Штрих к портрету: (85 лет со дня рождения С. Т. Рихтера) [Текст] / В. Ахломов // Известия. - 2000. - 21 марта. - С.10. - (Культура).

Україна. Українці : видатні музиканти [Текст] // Україна. - 1994. - №7. - С.11-12. - (Маленька енциклопедія «України»).

Ріхтер, С. Т. - С.11.

Чемберджи, В. В путешествии со Святославом Ріхтером [Текст] / В. Чемберджи. - М.,1993. - 134с.

Золотов, А. Декабрьская звезда Ріхтера [Текст] / А.Золотов // Известия. - 1992. - 31 дек.

22 года спустя: (пианист С.Рихтер выступит в Берлинской филармонии) [Текст] // Культура. - 1992. - 17 окт.

Коваленко, Ю. Святослав Рихтер и его фестиваль [Текст] : [Гранж де Мелэ] / Ю. Коваленко // Известия. - 1991. - 21 июня.

Гольдин, Л. Хранитель вечности [Текст]: [С.Т.Рихтер] / Л. Гольдин // Правда. - 1991. - 18 мая. - С.3.

Дорлиак, Н. Л. Дорогой мой человек : [к 75-летию Героя Соц. Труда, народ. артиста СССР С. Т. Рихтера] [Текст] / беседа с его женой Н. Л. Дорлиак ; записал В. Линчевский // Труд. - 1990. - 20 марта.

Антонова, И. Современник [Текст] : [Святослав Рихтер] /И. Антонова // Советская культура. - 1990. - 17 марта. - С.11.

Хентова, С. «Неудача никогда меня не обескураживала» [Текст] : [статья о Святославе Рихтере] /С. Хентова // Аврора. - 1989. - №2. - С.8.

Гончарук, З. Аппассионата: на концерте Святослава Рихтера [Текст] / З.Гончарук // Москва. - 1986. - № 12. - С.57.

Поэма.

Шемятенкова, Н. Музыка Рихтера: (к 70-летию Святослава Рихтера) [Текст] / Н. Шемятенкова //Москва. - 1985. - №3. - С.173-175.

Зимянина, Н. О Рихтере [Текст] : [материалы Н. Л. Дорлиак, И. А. Антоновой и др. ; Концертография С. Т. Рихтера за 1982 г.] / Н. Зимянина // Юность. - 1984. - №1. - С.66-79.

Рост, Ю. Декабрьские вечера в музее им. А. С. Пушкина [Текст] / Ю. Рост //Литературная газета. - 1984. - 11 янв.

У вечорах брав участь С. Ріхтер.

Кищик,Н. Декабрьские вечера [Текст]: [концерты в залах Гос. музея изобразительных искусств им. А. С. Пушкина проводятся по инициативе С.Рихтера] / Н.Кищик // Известия. - 1982. - 30 дек. - (Встречи с прекрасным).

Италия слушает С. Рихтера [Текст] : [гастроли выдающегося пианиста] // Литературная газета. - 1982. - 30 июня. - С.15.

Награда – «Золотой диск» [Текст] : [среди награжденных С. Т. Рихтер – за грампластинку «Концерт №1 для фортепиано с оркестром П. И. Чайковского»] // Музыкальная жизнь. - 1982. - №1. - С.8.

Играет С. Рихтер: [доктор искусствоведения Я. Мильштейн представляет пластинки выдающегося пианиста] // Советская культура. - 1982. - 22 июня. - С.6.

Гайдамович, Т. Встречи с Мастером [Текст] : [о С. Т. Рихтере] / Т. Гайдамович // Советская музыка. - 1980. - №12. - С.76-81.

Святослав Ріхтер та його зв'язок із Житомиром

Рябцова, А. Землякам про Святослава Ріхтера : (геній фортепіано у спогадах сучасників) [Текст] / Алла Рябцова. - Житомир: Полісся, 2010. - 92с.

Піаніст сучасності номер один [Текст]: [Святослав Ріхтер] // Костриця М. М., Костриця М. Ю. Житомирщина туристична : краєзнавчі нариси. - Житомир: Полісся, 2009. - С.252-254.

Мокрицький, Г. «Неразрезанные» страницы из книги жизни Мастера [Текст] : [Святослав Рихтер] : Украина, Житомир. - Житомир, 2002. -24с.; 26 ил.

Олійник, С. Зітканий з музики [Текст] // Кожному мила своя сторона. Часть 2. - К., 1998. - С.128-130.

Про Святослава Ріхтера – одного з найвизначніших піаністів ХХ ст.

Статті з журналів та газет

Згурський, Л. Легенда музики ХХ століття [Текст] : [Святослав Теофілович Ріхтер] / Леонід Згурський // Эхо. - 2013. - 10-16 окт. - С.26.

Вони прославили та прославляють Житомирщину [Текст] : [Ріхтер Святослав Теофілович - піаніст] // Позакласний час. - 2012. - №1-2. - С.57.

Лук'янчук, Г. З віртуозів віртуоз [Текст] : [Святослав Ріхтер] / Г. Лук'янчук // Житомирщина. - 2005. - 11 серп. - С.3.

Дишнієва-Набедрик, Е. Ювілей видатного земляка [Текст] / Е. Дишнієва-Набедрик // Місто. - 2005. - 31 берез. - С.5.

90 років тому в Житомирі 20 березня народився хлопчик, який згодом вразив весь світ, - Святослав Ріхтер.

Вишневецька І. Повернення великого маестро [Текст] : [про життєвий та творчий шлях Святослава Ріхтера] / І.Вишневецька // Житомирщина молода. - 2004. - 15 квіт. - С.6.

Слідзюк, П. П'ять років без Святослава Ріхтера [Текст] / П. Слідзюк // Житомирщина. - 2002. - 1 серп. - С.3.

Будинок С. Ріхтера стане пам'яткою культури [Текст] : [будинок на вул. Великій Бердичівській, 89] // Орієнтир 6 плюс 1. - 2000. - 10 лют.

Мокрицький, Г. Святослав Ріхтер – геніальний митець ХХ століття, в якому «Африканізація світу відбувалася швидше, ніж окультурення Африки». Але винні в цьому ми. Або, про величну постать видатного Митця – земляка, яка славить Житомир і житомирян, які просто зобов'язані

прославляти її [Текст] / Г. Мокрицький // Місто. - 2000. - 12 жовт., 19 жовт., 26 жовт., 2 листоп.

Панченко, Д. Прощай, маестро! [Текст] : [Святослав Ріхтер] / Д. Панченко // Місто. - 1997. - 8 серп. - С.8. - (Пам'ять).

Костриця, М. Всі ми родом із дитинства : 20 березня [1995р.] – 80 років від дня народження видатного піаніста сучасності – Святослава Ріхтера [Текст] / М. Костриця // Житомирський вісник. - 1995. - 17 берез. - С.10.

Соколович, П. Українська юність Ріхтера [Текст] / П. Соколович // Демократична Україна. - 1995. - 23 берез.

Соколович, П. Талант, народжений на українській землі [Текст] / П. Соколович // Робітнича газета. - 1995. - 22 берез. - (До 80-ліття Святослава Ріхтера).

Соколович, П. Українська молодість Ріхтера [Текст] / П.Соколович // Культура і життя. - 1995. - 22 берез. - С.3.

Святослав Ріхтер – родився в 1915 г. в Житомир, выдающийся пианист [Текст] // Наука и жизнь. - 1995. - №3. - С.30. - (Некруглые даты).

В 1915 році в місті Житомирі народився російський піаніст С. Т. Ріхтер [Текст] // Молодіжна газета. - 1993. - 9 квіт. - С.4. - (Краєзнавчий каталог).

Костриця, М. Згадує Святослав Ріхтер [Текст] / М. Костриця : [Наше наследие. - 1989. - №2 публікується бесіда з Святославом Ріхтером] // Радянська Житомирщина. - 1989. - 14 лип.

Чембердаш, В. Врываясь в мировой оркестр... : (из бесед со Святославом Рихтером) [Текст] / В. Чембердаш // Наше наследие. - 1988. - №2. - С.30.

Есть воспоминания о Житомир 1919-1920 гг. - С.32-33.

Мокрицький, Г. Талант високої проби : (70 років народному артисту СРСР Святославу Ріхтеру) [Текст] / Г. Мокрицький // Комсомольська зірка. - 1985. - 21 берез.

Купин, В. Піаніст віку : (Святославу Ріхтеру – 70 років) [Текст] / В. Купин // Радянська Житомирщина. - 1985. - 20 берез.

Присяжнюк, М. Народився в Житомирі [Текст] : [С. Т. Ріхтер] / М. Присяжнюк // Радянська Житомирщина. - 1985. - 20 берез.

Лев, С. Святослав Ріхтер [Текст] / С. Лев // Комсомольська зірка. - 1970. - 23 трав.

Вшанування пам'яті музиканта

Степовий, В. Конкурс юних піаністів: чистота звуків і виразність виконання [Текст] / Володимир Степовий // Житомирщина. - 2013. - 29 берез. - С.9.

У рамках міжнародного фестивалю мистецтв ім. С. Ріхтера у Житомирі відбувся п'ятий конкурс юних піаністів.

Степовий, В. «Зустріч із Ріхтером» [Текст] / Володимир Степовий // Житомирщина. - 2013. - 12 листоп. - С.8.

У Житомирській музичній школі № 2 ім. Святослава Ріхтера відбулася зустріч з меценатом, дослідником життя та творчості відомого піаніста Святослава Ріхтера.

Хоменко, Н. На святкових нотах завершився фестиваль пам'яті видатного маестро Святослава Ріхтера [Текст] / Наталія Хоменко // Житомирщина. - 2013. - 29 берез. - С.9.

Винниченко, І. Житомир пам'ятає Ріхтера [Текст] / Ігор Винниченко // Урядовий кур'єр. - 2011. - 29 берез. - С.4.

Кавун, А. В Житомире провели фестиваль имени Святослава Рихтера [Текст] / Алексей Кавун // Голос Украины. - 2011. - 22 марта. - С.8.

Хомчук, І. Зібрав великий Ріхтер [Текст] / Ірина Хомчук // Житомирщина. - 2011. - 29 берез. - С.8.

У Житомирі проходить Міжнародний фестиваль майстрів мистецтв ім. С. Ріхтера.

Соболь, В. Святославу Ріхтеру – із вдячністю [Текст] / Володимир Соболь // Житомирщина. - 2011. - 1 квіт. - С.8.

На приміщенні міської музичної школи № 2 встановили меморіальну дошку видатному піаністу ХХ століття Святославу Ріхтеру.

У Житомирі відкрили меморіальну дошку пам'яті всесвітньовідомого піаніста Святослава Ріхтера [Текст] // Місто. - 2011. - 24 берез. - С.2.

Шавловська, А. Музичні зустрічі, присвячені Святославу Ріхтеру [Текст] / Аліна Шавловська // Житомирщина. - 2010. - 20 берез. - С.5.

У Житомирі відбувся традиційний Міжнародний фестиваль майстрів мистецтв та конкурс юних піаністів ім. С. Ріхтера.

Конев, В. Великий пианист не увековечен в своєм рідном Житомире. Почему? [Текст] / Виктор Конев // Эхо. - 2010. - №12. - С.15.

Андрієнко, І. Будинок С.Ріхтера «оживає» [Текст] / І.Андрієнко // Житомирщина. - 2008. - 2 груд. - С.3.

Дишнієва-Набедрик, Е. Імені Святослава Ріхтера : (до 90-річчя від дня народження видатного земляка) [Текст] /Е. Дишнієва-Набедрик // Житомирщина. - 2005. - 2 квіт. - С.6.

Ліберда, І. Імені Святослава Ріхтера : [трьома поспіль вечірніми концертами відзначила обласна філармонія 89-у річницю від дня народження нашого видатного земляка С. Т. Ріхтера] [Текст] / І. Ліберда // Житомирщина. - 2004. - 6 квіт.

Мельничук, Ю. В Житомире учрежден фонд имени Святослава Рихтера [Текст] / Ю. Мельничук // Эхо. - 2004. - 25-31 марта. - С.14.

Ліберда, І. Імені Святослава Ріхтера [Текст]: [5-ий міжнародний фестиваль майстрів мистецтв та міжнародний конкурс юних піаністів ім. С. Ріхтера пройшли у Житомирі] / І. Ліберда // Житомирщина. - 2003. - квіт. - С.7.

Герасимчук, В. Пелюстки музики Ріхтера з усього світу [Текст] : [в Житомирі відбувся (уже вчетверте) Міжнародний фестиваль майстрів

мистецтв, присвяч. пам'яті С. Т. Ріхтера] / В.Герасимчук // Орієнтир 6 плюс 1. - 2001. - 20 груд.

Ольбішевська, Н. Пам'яті видатного музиканта [Текст] : [Святослава Ріхтера пройшов у Житомирі фестиваль на батьківщині піаніста] / Н. Ольбішевська // Житомирщина. - 2000. - 21 груд. - С.8.

Мокрицький, Г. П. У будинку, де народився Святослав Ріхтер, має оселитися музика [Текст] / Г. П. Мокрицький // День. - 2000. - 5 трав. - С.7. - (Культура).

Копоть, І. Великий музикант сучасності [Текст] : [Святослав Ріхтер та його зв'язок з Житомиром] / І. Копоть // Місто. - 2000. - 27 квіт. - С.3. - (Різне).

Слідзюк, П. Піаніст ХХ століття : (нашому видатному землякові Святославу Ріхтеру виповнилося б 85) [Текст] / П. Слідзюк // Житомирщина. - 2000. - 18 берез.

Мокрицький, Г. Увічнення пам'яті геніального земляка [Текст] : [Святослава Ріхтера – наш святий обов'язок] / Г. Мокрицький // Місто. - 2000. - 27 квіт. - (Різне).

Бібліографічний урок «Відображення в ДБА матеріалів про життя і творчість С. Т. Ріхтера»

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки – це сукупність довідкових і бібліографічних видань, бібліотечних каталогів і картотек, які допомагають в пошуках необхідної інформації.

ДБА є необхідною основою всієї бібліографічної діяльності бібліотеки, з його допомогою відбувається довідкове, інформаційно-бібліографічне і рекомендаційне обслуговування читачів, ведеться популяризація бібліотечно-бібліографічних знань, відбувається пошук літератури для складання бібліографічних списків, посібників і т.д.

До ДБА бібліотеки входять:

- фонд довідкових і бібліографічних видань;
- система каталогів і картотек (алфавітний та систематичний, систематична картотека статей, краєзнавчий каталог);
- фонд виконаних довідок.

Найбільшим інформаційним джерелом є зведена краєзнавча картотека. У розділі **Ж75 Музика**, представлено книги, брошури, статті і дослідження про музичне життя краю, про зв'язки окремих композиторів та музикантів з рідним краєм, їх життя та діяльність. Статті групуються за персональними рубриками в алфавіті прізвищ. В каталозі враховуються ті твори, що написані або опубліковані в зв'язку з перебуванням музиканта в нашому краї. Відповідно і добирається література про діяча.

Матеріали, що включаються у краєзнавчі картотеки бібліотек-філіалів підлягають постійному зберіганню.

Фонд довідкових і бібліографічних посібників складають енциклопедії, словники, довідники, путівники, календарі та інші матеріали, що містять статистичні, фактографічні та бібліографічні відомості про край.

В систематичній картотеці статей матеріал про С. Т. Ріхтера розміщено у відділі **85.31(4УКР) Музична культура України**.

Фонд виконаних бібліографічних довідок включає списки документів і фактографічних довідок за темами, які є найбільш складними та трудомісткими за виконанням. Виконані довідки зберігаються у папках. Темі формулюються відповідно до основних розділів схеми (картотеки) та одержують відповідний шифр.

Укладач: зав. ІБВ Павлюк Т. О.

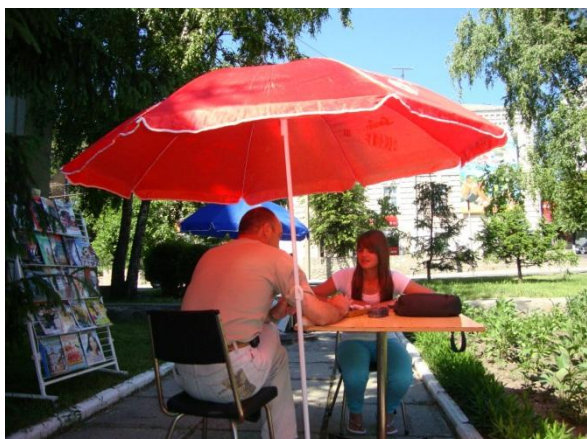
Комп'ютерний набір: гол. бібліограф Магеррамова С. І.

Відповідальна за випуск: зав. ІБВ Павлюк Т. О.

Малинська центральна районна бібліотека ім. В.Скुरатівського
Методичний відділ

«Бібліотека на вулиці»:
методичні поради

*«Ти не дуже любиш ходити до бібліотеки?
Тоді для тебе є гарний варіант –
читай книжки прямо на вулиці!»*

Для підвищення читацької активності жителів бібліотека вважає за потрібне організувати та провести літню акцію «Бібліотека на вулиці».

Бібліотечні форми роботи просто неба

Види літніх читалень:

- Літня читальна зала «Бібліотека під зеленими вітрилами»;
- Книжковий пляж «Читай і засмагай»;
- Міні-бібліотека «У нас цікаво»;
- Бібліотека під парасолькою;

- Літня читальня «Бібліотека твоєї мрії»;
- Літературний острівець;
- Острів «Читалія»;
- Бібліотечна ятка;
- Шафи-кабінки з книгами;
- Бібліотека на колесах;
- Бібліотека в затінку;
- Бібліокафе;
- Книжковий (бібліотечний) фрімаркет;
- «Літня читальня»;
- «Бібліотека твоєї мрії»;
- «Бібліотека під парасолькою»;
- бліц-опитування «Книга майбутнього», «Гаряча десятка: 10 найкращих творів», «Книга у пошуках читача»;
- міні – опитування «Я читаю і радію, тому що...», «Моя улюблена книга літа», «Яку книгу ви читали вчора?», «Читати або не читати влітку?»;
- бібліодиліжанс, бібліомобіль;
- бібліографічні привали;
- букмаркетинг;
- парад «Літературні капелюшки на проспекті»;
- літній кінозал,
- бібліокараоке;
- буккросинг;
- літні читання школярів «Веселкове книжкове літо»;
- презентаційна подорож бібліотекою;
- виставки дитячих малюнків про бібліотеку;
- літературно-музичні конкурси;
- вікторини;
- екскурсії на казковий ярмарок «Моя казка», «Чарівний світ казок для вас»;
- мультвікторини, мульткруїзи «Країна сонячна - Дитинство», «Мандруємо у Книголенд»;
- костюмовані карнавали «На галявині Казок»;
- ситуаційні ігри, театралізовані літературні мандрівки «Подорожуємо на острів Почитайків»;
- літературно-бібліографічні ігри «Будуємо книжкове місто»;
- ігри-конкурси «Уважні і начитані», «Грайлики-читайлики»;
- інсценізація сценок з дитячих книг, п'єс, казок тощо;
- гра-подорож з елементами відеопоказу;
- поетичний майстер-клас;
- стендові презентації малюнків, конкурс на кращий інформбуклет «Прийшов час читати!»;

- інформаційні хвилинки «Будь «на хвилі» - читай», «Зроби собі цікаво – зайди до бібліотеки»;
- літнє консультативне бюро «Що читати цього літа?»;
- тематична картотека «Літнє асорті»;
- Інформлисти «Книги - ювіляри 2015 року»;
- цикл рекомендаційних бібліоанонсів «Радимо прочитати!»;
- рекламні візитки «Книжкове літо - 2015»;
- книжкові ерудити - закладки «Літні уподобання»;
- книжкові анонси «Проведи літо з користю!», «Веселі старти з літературними героями»;
- перегляд відеороликів «Бібліотека – територія єдності», «Бібліотека – територія читання».
- літературно-музичні конкурси, інтелектуальні перегони, турніри книгоманів, брейн-ринги, читацькі розваги «Твори. Видумуй. Пробуй», «Веселі старти», «Пізнаємо у забаві світ»;
- «Книга бібліотечних рекордів» (визначити кращих читачів і представити їх на книжковій виставці, в альбомі, на плакаті. Можна виділити окремі номінації: аматори інтелектуального читання; читачі-ерудити; найдопитливіші читачі).

Форми літніх книжкових виставок:

- **тематичні виставки:** «Дивовижний світ бібліотеки», «У книжок немає канікул», «Сторінки улюблених книг розповідають», «Читай як я, читай зі мною, читай краще мене», «Читати – це модно», «Моє уявлення про бібліотеку майбутнього»;
- **виставка - розвал** «Літо - без нудьги!»;
- **виставка - подорож** «Вітер мандрів кличе допитливих» (географія, історія, міфи);
- **виставка - знайомство** «Класика без нудьги»;
- **виставка читацького формуляра** «Літо, книга, я - разом вірні друзі»;
- **виставка творчості** «Книжкове літо: день за днем»;
- **виставка - огляд** «Книг веселі сторінки»;
- **виставка - творчість** «Ми всі з книжок до вас прийшли»;
- **виставка - прем'єра** «Відкрий свою Читалію!»;
- **виставка - творчість** «Детектив очима читачів»;
- **виставка - усмішка** «Ліки від позіхання» (книги для гарного настрою);
- **виставка - рекомендація** «Улюблене читання – літні уподобання»;
- **виставка - рецензія** «Це класне улюблене читання!»;

- **виставка - ситуація**, яка пропонує читачам поставити на полиці книги за розділами : «Цю книгу я візьму на безлюдний острів», «Цю книгу взяв би в похід..», «Цю книгу подарую другу».

Всі виставки мають супроводжуватися інтерактивними завданнями: дослідженнями, визначенням рейтингів тощо.

Після завершення Акції бібліотеки повинні надати до методичного відділу звіт-інформацію про свою діяльність в рамках літньої акції «Бібліотека на вулиці».

Для цього оформити:

- альбом літніх вражень «Бібліотека на вулиці»;
- стенд із світлинами «Книжкове літо – 2015»;
- портфоліо переможців – читачів та заходів : «Лідер літніх читань», «Суперчитач літа 2015 року»;
- «Найоригінальніший бібліотечний захід (акція) літа – 2015 року»;
- «Найцікавіша форма роботи із циклу «Бібліотека на вулиці».

*Матеріал підготувала
зав. методичного відділу
Малинської ЦРБ Тамара Ковальчук.*

Малинська центральна районна бібліотека ім. В. Скуратівського
Методичний відділ

«Малинівська бібліотека – наш спільний дім»:
презентація бібліотеки

Програма презентації

- «Кожному мила своя сторона» - завідувач бібліотеки Алла Котлубовська
- «Історія рідного села Малинівка» - читач бібліотеки, вчитель історії місцевої школи Ігор Марек
- «Традиції свої ми бережемо» - голова чеського об'єднання Євгенія Поліщук

- «У творчості наша душа» – виступ чеського дитячого художнього колективу «Каламайка»
- «Шепіт вітру підслуханий пензлем» - зустріч з місцевим художником-аматором Володимиром Шевчуком

- «Мелодія саксофону» - виступ вчителя музики Катерини Башинської
- «Мій край - у світлинах» - фотовиставка робіт читача Віталія Рейси
- «Моє рушникове життя» - активний читач бібліотеки, учасниця масових заходів, вишивальниця Наталія Шоботенко
- «Моя Україна» - звучить бандура – Настя Радіонова
- Фінал «Як у нас на Україні».

*Моє село, серпанком оповите,
Дощем омите, наймиліше на землі.
Окрайчик неба у зеленім житті,
Що світиться, мов зірочка в імлі,
Правічне поле, де червона калина,
Неначе море сонячне шумить.
І вигляда замріяна ромашка,
І волошковий всесвіт гомонить.*

«Кожному мила своя сторона», - кажуть у народі. Справді, це місце – єдине, неповторне: воно викохало нас на своїх долонях, збагатило своєю красою, історією. У ньому дивовижно переплітаються сива і славна давнина і молодечий запал. Воно гордо несе свою славу день за днем, із покоління в покоління. Недарма кажуть, рідне село - це наш дім, наше коріння і доля - такими словами розпочала презентацію своєї бібліотеки Алла Котлубовська, завідувач Малинівської сільської бібліотеки, в гості до якої завітали колеги-бібліотекарі району. Раді зустріла сільський бібліотекар колег в своїй бібліотеці. Провела екскурсію по бібліотеці. Ознайомила колег з книжковою виставкою «Село моє - колиска калинова» та красзнавчим куточком:

«Таланти твої, Малинівко!», де представлено роботи народних майстрів-аматорів села, а також предмети побуту старовини.

З історією села Малинівка ознайомив вчитель історії Малинівської школи, заступник начальника районного відділу освіти, учасник Міжнародної науково – краєзнавчої конференції «Чехи на Волині: історія і сучасність» - Ігор Марек. Він ознайомив слухачів з історією села, провів краєзнавчу подорож: «Земля батьків – моя земля».

Бібліотекарі дізналися, що село відоме з 1889 року, назва його походить від німецької колонії «Малиндорф», в якій проживали німецькі колоністи. Після від'їзду німецьких сімей в «Малиндорфі» наприкінці 80-х років XIX ст. поселилися чеські переселенці, які займалися землеробством та орендували землі у поміщика Миклухо-Маклая. Після першої світової війни відбулась зміна німецької назви «Малиндорф» на українську Малинівка.

Малинівка - не просте село. Багато років в ньому проживають чехи, хоча зараз багато родин є змішаними. Але як наголосив Ігор Станіславович, за всю історію Малинівки не було жодного конфлікту між чехами та українцями на етнічному ґрунті.

Цікава була розповідь про звичаї та обряди чехів, а також про національну чеську кухню.

Що є славою землі? Що є її історією, гордістю? Безперечно, люди духовно багаті, талановиті, віддані своїй справі, безмежно

закохані в своє село, в свою маленьку батьківщину, люди, життя яких залишається на сторінках історії і культури назавжди.

Бібліотекар підготувала персональні виставки місцевих майстрів. Квіти ми бачимо не тільки на вишиванці, але й на рушниках, саме такі чудові квіти представлені майстринею вишивкового мистецтва – бісером : «Бісерні переливи» Н. М. Шоботенко. Це цілий музей орнаментів і барв вишитих бісером рушників. Наталія Михайлівна з теплотою і радістю передає та навчає дівчаток вишивковій майстерності. Її перша персональна виставка робіт: «На втіху собі, на радість людям» була представлена широкому загалу читачів, а ще власноруч написаний твір: «Рушникове життя», а ще Наталія Михайлівна є активний учасник акції: «Подаруй бібліотеці книгу!».

У кожного народу є постаті, яким Бог, окрім величезного таланту, дає ще й особливий сконцентрований досвід рідної землі, вражаючу мистецьку інтуїцію. Персональна виставка місцевого художника-аматора В. Д. Шевчука «Рідного краю - пейзажний портрет». Тут ми бачимо цікаву техніку написання картин. Соковиті насичені кольори, осінні, зимові, весняні і літні пейзажі рідного краю. Можливо, не все тут довершене і досконале, але залишається відчутним і незаперечним одне – цю красу передано небайдужою рукою і гарячим серцем.

Наступна персональна виставка «Мій край у світлинах» місцевого фотографа любителя Віктора Рейси. Народивсь і виріс Віктор Владиславович в рідному селі Малинівка. Його хобі є фотографія. А ще Віктор Владиславович займається квітникарством. Тому ми бачимо багато робіт присвячені квітам. Мабуть Віктор Владиславович в душі художник, його роботи присвячені порам року особливо зачаровують «Зима», зимові пейзажі рідного села. А ще Віктор Владиславович є чудовим пасічником, який має свою пасіку і завжди пригощає запашним малинівським медом.

Гостинно зустріла бібліотекарів району голова чеського культурно - освітнього товариства «Малинівське» Євгенія Поліщук, яка активно і плідно співпрацює з бібліотекою. Після аварії на ЧАЕС частина жителів Малинівки чеської національності за дійової підтримки уряду Чехії повернулась на етнічну батьківщину. Кожного року діти чеських сімей їздять на оздоровлення до Чехії. Завдяки Євгенії Броніславівні створено дитячий колектив «Каламайка», який познайомив бібліотекарів району, з чеськими піснями, танцями, передав присутнім частку чеської культури. «У творчості наша душа» – так називався виступ чеського дитячого художнього колективу, і що було особливо приємно, розпочав свій виступ виконанням гімну Чехії і України.

Україна – наша рідна країна. Це та земля, де ми народилися і живемо. Це земля наших батьків, дідів. І хоч б куди закинула доля українця, душа його лишається тут, де «тихі води і ясні зорі», де народна пісня бринить, а чорнобривці зроджують у пам'яті найдорожчий образ Матері – Березині роду.

Такий лейтмотив всієї роботи бібліотеки. Не перелічити всіх масових заходів, які проводить бібліотека. Це і календарні свята, і державні, і письменницькі ювілеї, і дитячі та екологічні заходи, і робота клубу «Чомучка». При цьому бібліотекар використовує цікаві форми роботи, наприклад у цьому році:

- *Майстер-клас «Творимо писанку», «Українське обрядове печиво», «Закладка – подруга книги», «Симфонія літа», «Мужнім серцям – від творчих сердець», «Символіка українського орнаменту»;*
- *Кулінарні премудрості «День народження борщу»;*

- *Сторітеллінг* «Звідки прийшла книга» (англ. – Storytelling, «розповідання історій»);
- *Конкурси*: «Одягну я вишиванку у твій день народження, Україно», поетичний конкурс «Борцям за волю України присвячується», конкурс-гра «Я гордий тим, що українець зроду», конкурс найкращої годівниці «Допоможемо птахам», конкурс на кращий твір «Казка для святого Миколая», конкурс поробок «Чи любите ви метеликів», урок-конкурс «Мови рідної слово», конкурс найкращої дитячої роботи «Майстерня Святого Миколая», конкурс рецептів випікання пасок «Готуємось до Великодня», конкурс малюнків «Сніг. Зима. Краса», «Край дороги зупинилась Дівчина-Весна», «У барвах осінь потопає», «Моя Україна – найкраща у світі»;
- *Гра-подорож* «стежками пригод В. Нестайка», гра «Бібліотечне лото», «Хто знає найбільш прислів'їв і приказок про книгу», гра-мандрівка «Скарбниці Поліського краю», «Загадки осені»;
- *Яблуневий квест* «Яблуневе асорті». До всесвітнього Дня яблук.

В роботі поєднуються теми, які цікаві всій громаді. В новорічні дні в гості до дітей приходять і Святий Миколаш і Святий Миколай.

Алла Дмитрівна завжди в центрі життя місцевої громади. Знаходить розуміння в місцевої влади, підтримку спонсорів, але особливо полюбують свою бібліотекарку її юні друзі. Вона завжди в оточенні дітей.

Для літнього читання в Літературному дворіку підготовлені списки для кожного класу «Що читати влітку?»

Довго знайомились бібліотекарі з цікавою роботою Малинівської бібліотеки. Кожний знаходив для себе щось нове і цікаве. Адже в бібліотеці працює **справжній бібліотекар – Алла Котлубовська.**

Матеріал підготувала зав. методичним відділом Тамара Ковальчук

Список видань (вибірково)

1. Батьківщину, як матір, дає доля : день інформації / Т. О. Павлюк ; Житомирська ЦМБ ім. В. Земляка. – Житомир, 2015. – 12 с.
2. Бібліотека на вулиці : метод. поради / Т. В. Ковальчук ; Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського. – Малин, 2015. – 6с.
3. Герої не вмирають : пам'яті героїв-земляків, які загинули під час Революції гідності та АТО / Коростенська ЦРБ ім. М. Сингаївського. – Коростень, 2015. – 11с.
4. Геройко-патріотичне виховання : метод. поради / І. В. Тимошук ; Олевська ЦРБ. – Олевськ, 2015. – 19с.
5. Грані громадянського виховання : метод. поради / Т. В. Кушук ; Бердичівська ЦМБ. – Бердичів, 2015. – 13с.
6. До духовної спадщини – через книгу : досвід роботи Скуратівської сільської бібліотеки / Т. В. Ковальчук ; Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського. – Малин, 2015. – 9с.
7. Їх імена прославили наш край : усний журнал / Черняхівська ЦРБ ; Методично-бібліографічний відділ. – Черняхів, 2015. – 11с.
8. Книжкова виставка: сучасні тенденції (на допомогу бібліотекарю-початківцю) / Л. А. Ковальчук ; Житомирська ЦРБ. – Житомир, 2015. – 9с.
9. Малинівська бібліотека – наш спільний дім : презентація бібліотеки с. Малинівка / Т. В. Ковальчук ; Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського. – Малин, 2015. – 8с.
10. Ми нація єдина, твої ми діти Україно! : досвід роботи сільських бібліотек з патріотичного виховання користувачів юнацького віку / А. П. Орехівська ; Ємільчинська ЦРБ. – Ємільчине, 2015. – 19с.
11. Мой край задумчивый и нежный : летопись жизни С. А. Есенина (к 120-летию со дня рождения поэта) / А. П. Ореховская ; Емільчинская ЦРБ. – Емільчино, 2015. – 34с., ил.

- 12.Налийся, світе, добротою! : метод. поради до Дня людей похилого віку / Н. М. Савлук ; Народицька ЦРБ. – Народичі, 2014. – 8с.
- 13.Нам душу творить слово : свято краєзнавчої книги / Т. В. Ковальчук ; Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського. – Малин, 2015. – 13с.
- 14.Наш край – історії скарбниці, тут б'ється серце Лесі Українки : матеріал до загальносистемного Дня краєзнавства / С. О. Юхимчук ; Новоград-Волинська ЦМБ ім. Ю. Ковальського. – Новоград-Волинський, 2015. – 7с.
- 15.Патріотичне виховання у бібліотеці як основа духовного розвитку дитини : досвід роботи бібліотек ЦБС до 70-річчя Перемоги над нацизмом / С. М. Коржук ; Коростенська ЦМБ. – Коростень, 2015. – 13с.
- 16.Пізнаймо в серці рідну мову : змагання майстрів слова у бібліотеці с. Малинівка / Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського. – Малин, 2015. – 10с.
- 17.Поспішайте творити добро! : метод. поради до міжнародного Дня волонтера / В. В. Григор'єва ; Лугинська ЦРБ. – Лугини, 2015. – 7с.
- 18.Про бібліотеку – жартома і всерйоз : святковий бібліоефір «Бібліорадіо FM» / Т. В. Ковальчук ; Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського. – Малин, 2015. – 12с.
- 19.Святослав Ріхтер – легенда музики ХХ століття : день бібліографії (до 100-річчя від дня народження С. Ріхтера) / Т. О. Павлюк ; Житомирська ЦМБ ім. В. Земляка. – Житомир, 2015. – 20с.
- 20.Сучасна література Європейського Союзу : день інформації / Малинська ЦРБ ім. В. Скуратівського. – Малин, 2015. – 16с.
- 21.Українські вишиванки – наче райдуги світанки : вірші поетів-аматорів Ємільчинського району, подані на районний конкурс «Українські вишиванки – наче райдуги світанки» / Н. І. Вишнеvsька ; Ємільчинська ЦРБ. – Ємільчине, 2015. – 39с.

Укладач: К. М. Романуха
Комп'ютерний набір: О. В. Люблянська
Редакція: Г. Й. Врублевська
Відповідальний за випуск: Н. А. Карплюк